

LBRIS

We know
books

SFÂNTUL PORFIRIE
KAVSOKALYVITUL

Când vine
Hristos în inimă,
viața ți se schimbă

Traducere din limba greacă
și note de
protopresbiter dr. Gabriel Mândrilă

SOPHIA / METAFRAZE
București

Cuprins

Despre iubirea dumnezeiască și viețuirea îngerească	5
O scurtă biografie a Sfântului Porfirie Kavsokalyvitul	9

CUVINTE DESPRE

IUBIREA DUMNEZEIASCĂ

Hristos este iubirea, erosul nostru dumnezeiesc	19
Un lucru vreau, un lucru cer, Hristose al meu: să fiu cu Tine	23
Când vine Hristos în inimă, viața ți se schimbă	27
De iubirea lui Hristos nu te poți sătura	30
Prin iubire toate se fac Hristos, toate ajung Rai	35
Hristos e prietenul nostru	41
Hristos este Mirele sufletului	45
Cel ce vrea să ajungă creștin să devină mai întâi poet	48
Smerenia și lipsa interesului personal în adorarea lui Dumnezeu	53
Miezul întregii bucurii este Persoana lui Hristos	57

DESPRE

VIEȚUIREA ÎNGEREASCĂ

Viața monahală este o viață sublimă. . . 65	
Viața monahală izvorăște din Sfânta Scriptură 69	
Pentru fiecare o mare însemnătate are recunoașterea chemării 70	
Viața monahului e aceea a unui străin 72	
Ascultarea față de stareții mei simțeam că era Raiul 74	
Prin cercetarea cuvintelor dumnezeiești puteți ajunge sfinți fără multă trudă . . 80	
Rânduielile bisericii să se facă mereu cu iubire dumnezeiască. 84	
Rugăciunea de noapte e cea mai bună 90	
Sufletul și trupul sunt părtașe închinării la Dumnezeu. 93	
Fericit monahul care a învățat să-i iubească pe toți tainic 99	
Înrâurirea rugăciunii este taumaturgică. 104	
„Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău, din toată inima ta..” 106	
Am avut în sinea mea dorința de a înălța o mănăstire 109	
Eu cred că Hristos va fi făcut, cu iubirea noastră, multe minuni 112	

Comenzi:
www.librariasophia.ro

Difuzare:
SUPERGRAPH
Str. Ion Minulescu nr. 36, sector 3,
031216, București
Tel.: 021-320.61.19; fax: 021-319.10.84
e-mail: contact@supergraph.ro
www.librariasophia.ro
www.sophia.ro

Vă așteptăm la
LIBRĂRIA SOPHIA
str. Bibescu Vodă nr. 19,
040151, București, sector 4
(lângă Facultatea de Teologie)
tel. 021-336.10.00; 0722.266.618
www.librariasophia.ro

DESPRE IUBIREA DUMNEZEIASCĂ ȘI VIEȚUIREA ÎNGEREASCĂ

Volumul de față prezintă o variantă îmbogățită cu noi adaosuri ale cuvintelor sfântului despre erosul dumnezeiesc și viețuirea monahală, incluse inițial în volumul editat de mănăstirea noastră *Viața și cuvintele Sfântului Porfirie Kavsokalyvitul*.

Prezenta ediție este prilejuită de împlinirea a douăzeci de ani de la adormirea stareței Theosémni, noua ctitoră a Mănăstirii Chrysopighí.

Cuvioasa Theosémni, așa cum adevăresc toți cei ce au cunoscut-o, a fost un chip sfânt, pildă de viețuire monahală, care s-a distins prin credința,

Corector: Diana-Cristina Vlad

Traducerea a fost realizată după: Αγίου Πορφυρίου Κανσοκαλυβίτου, *Λόγοι Περί του Αγγελικού Πολιτεύματος*, Ed. Ίερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Ζωοδόχου Πηγής-Χρυσοπηγής, Hania, 2021.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

ISBN 978-136-895-5

Descrierea CIP poate fi consultată la
Biblioteca Națională a României

ethosul, smerenia și iubirea sa. A reușit să întrupeze tot ce Sfântul Porfirie Kavsoalyvitul învăța privitor la monahii și monahiile care ajunseseră la sfințenie, întrucât a dus „o viață îngerească, întru dragoste de Dumnezeu, plină de iubire și abnegație”.

Sfântul purtător de Dumnezeu părinte Porfirie a fost legat de obștea Mănăstirii Chrysopighí și de stareța Theosémni, pe care o aprecia în mod deosebit, prin iubirea duhovnicească pe care le-a purtat-o. Iubirea sa părintească s-a manifestat în modul cel mai taumaturgic cu putință atunci când stareța Theosémni a fost vindecată de o boală incurabilă prin rugăciunile sale. Cu binecuvântarea lui, de asemenea, au început în timpul stăreției cuvioasei Theosémni și lucrările de ridicare a clădirilor Mănăstirii Schimbarea la Față a Domnului.

Sfântul Porfirie a sprijinit și îndrumat multe obști monahale din Grecia și nu numai. Adeseori, în sfaturile adresate monahilor și monahiilor, sublinia faptul că relația iubitoare și părtășia cu

Hristos sunt esența vieții monahale, pe care o descria drept „viață măreață, înaltă, dumnezeiască, viață de altă calitate..., o viață cu adevărat îngerească”. După cum spunea, iubirea, legătura profund iubitoare (ἔρως) față de Mirele Hristos, este totul, care, odată revărsată din noi, își găsește expresia în rugăciunea inimii și în pomenirea neîncetată a lui Dumnezeu.

Cu aceste îndemnuri îi întâmpina neîncetat pe toți cei ce veneau la el, ca astfel să se facă următori chipului de viețuire îngeresc: „Faceți-vă vrednici de iubirea lui Hristos! Apăsați pe butonul de rugăciune în așa fel, încât lumina dumnezeiască să se pogoare într-al vostru suflet (...). Dumnezeu voiește să ne asemănăm îngerilor. Iar îngerii dau neîncetat slavă lui Dumnezeu”.

Cuvintele de Dumnezeu insuflăte ale Sfântului Porfirie ne cheamă să urmăm chipul de viețuire îngeresc spre a ne apropia de Împărăția cerurilor. Nu se adresează numai monahilor și monahiilor, ci tuturor oamenilor care în vremurile de acum, ale

aparitiiei unei noi lumi, se află în căutarea căii izbăvitoare înspre Adevăr și Viața cea adevărată.

*În Vinerea Luminată, 2021,
de Praznicul Izvorului Tămăduirii*

Monahia Theoxéni,
categumena Mănăstirii Chrysopighí

O SCURTĂ BIOGRAFIE A SFÂNTULUI PORFIRIE KAVSOKALYVITUL

În persoana noului Sfânt al Bisericii Ortodoxe, Porfirie KavsoKalyvitul, s-au descoperit și manifestat iubirea și pronia lui Dumnezeu față de lumea contemporană. Înzestrat cu harisme duhovnicești aparte, Sfântul Porfirie a arătat prin viața și cuvântul său că „Hristos este izvorul vieții, bucuriei, luminii, adevărului: El este totul”.

Sfântul Porfirie s-a născut la 7 februarie 1906 în satul Sfântul Ioan (eparhia Karystia), din insula Évvia, cu numele de mirean Evanghelos Bairaktaris. Părinții, Leonida și Elena, au fost oameni simpli și sărmani; de ace-

ea, tatăl a fost nevoit să plece în America, pentru a-și putea susține numeroasa familie.

Micul Evanghelos, al patrulea copil al familiei, care nu a urmat decât o singură clasă, de la o vârstă fragedă a fost nevoit să lucreze pentru a-și câștiga pâinea. La început, a păzit oile pe munte, mai apoi, la vârsta de șapte ani, a plecat să muncească la o prăvălie din Halkida, după care a ajuns la o băcănie în Pireu, în slujba unei rude.

De mic, Sfântul Porfirie a nutrit față de Hristos o iubire puternică și desăvârșită. În timp ce păștea oile în sat, citea silabisind viața Sfântului Ioan Colibașul, și prin harul lui Dumnezeu a simțit chemarea pentru viața monahală, „punându-și”, după propriile mărturisiri, „adânc în gând să se facă pustnic”. La vârsta de doisprezece ani a plecat în Sfântul Munte. Harul lui Dumnezeu i-a purtat pașii spre locurile de nevoință ale Kavsokalyviei. Cuviosul Porfirie a socotit întotdeauna că plecarea și sălășluirea lui în Grădina Maicii Domnului au fost „o mare minune a proriei dumnezeiești”.

Acolo, la coliba Sfântului Gheorghe din Kavsokalyvia, a intrat în ascultarea a doi bătrâni, care, după mărturia tuturor celor ce i-au cunoscut, erau nevoitori deosebit de aspri; și li s-a dăruit cu multă dragoste și într-o deplină ascultare. A devenit monah la vârsta de paisprezece ani, primind numele de Nichita. După doi ani a fost făcut schimonah. Nevoința monahală îi era neîntreruptă, aspră, însuflețită de iubire dumnezeiască și bucurie cerească. Cu râvnă și înflăcărare, împlinea cele mai grele munci de la colibă; se ruga, cu sute de metanii zilnic, și cerceta cu luare-amințe și ardoare sfintele cărți ale Bisericii: *Sfânta Scriptură, Psaltirea, Octoihul, Mineiele*.

Pentru curăția inimii, ascultarea cu bucurie și râvna aprinsă a ajuns de foarte devreme vasul ales al multor daruri și harisme ale Sfântului Duh. Printre care, un loc aparte îl are harisma vederii cu duhul.

La vârsta de nouăsprezece ani monahul Nichita s-a îmbolnăvit foarte

rău, fapt care l-a silit să părăsească, cu binecuvântarea starețului și duhovnicului său, Sfântul Munte. Întors în Évvia, s-a închinoviat la Mănăstirea Sfântul Haralambie din Léfkes.

Un an mai târziu, în 1926, la vârsta de douăzeci de ani, a fost hirotonit preot în biserica Sfântul Haralambie din Kymi de către Porfirie al III-lea, Arhiepiscop de Sinai, care i-a dat numele de Porfirie. La douăzeci și doi de ani a devenit duhovnic și preot mărturisitor, iar puțin mai târziu arhimandrit.

În 1940, cu puțin înainte de începerea celui de-al Doilea Război Mondial, pronia lui Dumnezeu l-a adus pe Sfântul Porfirie spre a se pune în slujba suferinței umane ca preot liturghisitor la Policlinica din Atena, aflată în centrul metropolei. Cuviosul stareț, care își dorea să se jertfească pentru mântuirea aproapelui, a împlinit această diaconie binecuvântată cu multă râvnă și iubire. Aici a trăit treizeci și trei de ani, „binecuvântați, afierosiți omului în suferință și boală”. În scurt

timp, vestea unui duhovnic sporit s-a răspândit și au început să-l caute nenumărați oameni, „îndurerați, suflete zdrobite, care veneau la el spre a-și vărsa lacrima sufletului”.

Prin rugăciune – înțelegă de el ca „izvor al vieții și al bucuriei” –, Sfântul Porfirie se simțea în unire cu toți și se apropia cu nemărginită dragoste părintească și înțelegere, fără deosebire, și de drepti, și de păcătoși. Spunea pilduitor că „rugăciunea înseamnă a te apropia de fiecare făptură a lui Dumnezeu cu iubire, a lucra în iubire, a le face pe toate cu iubire”. Astfel, trăind neîncetat în harul lui Dumnezeu și în părtășia sfinților, arăta dragoste și grijă față de toate și de toți. În frumusețea naturii distingea cu emoție sacralitatea și pecetea creației dumnezeiești și obișnuia să spună că „toate în jurul nostru sunt picături din dragostea lui Dumnezeu”.

Cu smerenie și simplitate profunde, cuviosul descoperea prin harul Sfântului Duh întâmplări rătăcite în adâncurile trecutului, dar și ale pre-

zentului și viitorului. Cu rigurozitate științifică punea diagnostice, descria zone geografice fără să le fi vizitat vreodată și întâmplări la care nu fusese martor, călătorea cu duhul și trupul în diferite locuri, pătrundea în adâncurile pământului, dar și ale sufletului omenesc, citea gândurile cele mai ascunse, intențiile și simțămintele, știa în amănunt fapte din viețile oamenilor cunoscuți și necunoscuți.

Sfântul Porfirie a primit de la Dumnezeu harisma străvederii fiindcă avea sufletul curat, așa că harul Duhului Sfânt l-a covârșit. Cu iubire părintească și smerenie, înălța rugăciuni, vindeca, aducea mângâiere și nădejde omului îndurerat și ostenit sufletește. Cu generozitate și discreție aparte le deschidea tuturor o fereastră spre veșnicie.

Sfântul însuși nu și-a dorit niciodată asemenea harisme. Cerea numai dobândirea iubirii lui Dumnezeu, rugându-se să trăiască neîncetat prezența Lui. Această stare duhovnicească încerca să o transmită tuturor

celor care treceau pe la el, „pentru a simți îmbrățișarea dăruită de Hristos, astfel încât să fie ajutați să se mântuiască, aflându-se în comuniune de iubire cu El”.

În 1979 se stabilește la Milesi cu visul de a înălța o mănăstire, un *laborator* duhovnicesc, „unde aveau să se sfințească și să se cultive sufletele, unde aveau să slăvească neîntrerupt numele lui Dumnezeu”. La început, a trăit într-un fel de baracă, în condiții deosebit de vitrege, apoi într-o chilie modestă din bolțari de ciment, unde a îndurat fără crâcnire nenumăratele încercări care-i măcinau sănătatea. În 1984 s-a mutat într-una dintre clădirile mănăstirii aflate în construcție. Cu toate că era bolnav și lipsit de vedere, zilnic primea, călăuzea, mângâia duhovnicește și vindeca sute de oameni de pretutindeni, care veneau să-i ceară sfatul și binecuvântarea.

În ultimii ani ai vieții sale pământești începe să se pregătească pentru mutarea la Domnul. Sfârșitul cuvios și l-a aflat, potrivit dorinței sale, la Kav-